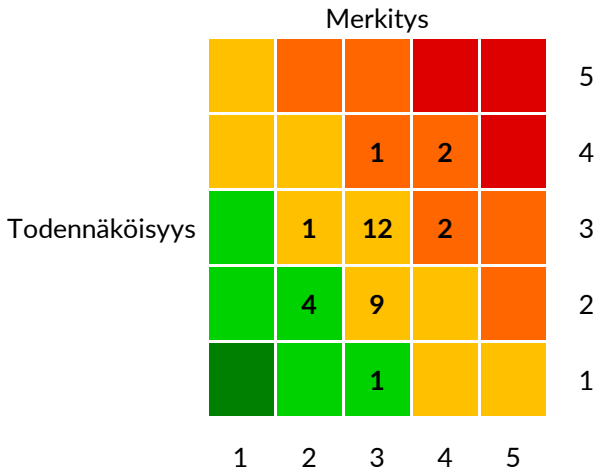

40 OPETUSLAUTAKUNTA 2023

Riskienhallinta ja sisäinen valvonta

Täytä riskikortin esitäytetyt rivit.

Riskit, jotka puuttuvat listasta, voit lisätä uutena rivinä asiaankuuluvan riskiluokan väliotsikon alle.

Toimenpiteet tulee määrittellä kaikille riskeille, joiden riskikerroin on 12 tai suurempi tai joiden toteutumisen todennäköisyys on 4 tai 5. Tätä alemmat pisteet harkinnan mukaan.

Arvioitava riski	Havainnon kuvaus	Riskikerroin	Toimenpiteet riskin hallitsemiseksi	Vastuu	Tila
1. TOIMINNALLISET RISKIT:PROSESSIT:					
Huom! Työturvallisuus on erillinen arvioitava kohta.					
Prosessien jatkuvuuden turvaamiseen liittyvät riskit	Varhaiskasvatuksen ja opetuspalvelujen järjestäminen erityistilanteissa ja poikkeusoloissa vaikuttaa palvelujen järjestämiseen ja toiminnan laatuun. Vaikutukset voivat näkyä heti tai vasta pitemmällä aikavälillä. Lakimuutoksiin ja sääntöjen sisäistämiseen oltava tarpeeksi koulutusta ja riittävä perehtymisaika. Opetussuunnitelmien päivitys on tullut jatkuvaksi työksi. Sijaisten materiaalin toimittaminen tietoteknisistä syistä ja tiedon siirto on haastavaa.	Todennäköisyys: 3 Merkitys: 3 9	Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan valmiussuunnitelma päivitetty keväällä 2022. Mm. toimipaikkojen pelastus- ja kriisisuunnitelmat tarkistetaan vuosittain. Suunnitelmien tarkistamista ja ajantasalla pitämistä varten on perustettu työryhmiä. Ohjeistuksia päivitetty mm. korona-ohjeet ja sähkökatkotilanteet (tehty välttämättömiä hankintoja). Tilanteen (tarve, tilat ja henkilöstö) arviointi on jatkuvaa. Opetussuunnitelmien valmistelutyöhön ja lakimuutoksien käyttöönottoon tulisi olla enemmän resurssia ja aikaa.		Riski arvo pysynyt ennallaan →

Hankkeiden toteutukseen liittyvät riskit	Hankkeilla ei ole riittävää henkilöresurssia. Hankkeilla on erilaiset tavoitteet. Sitoutuminen voi vaihdella. Hankkeista saadut tulokset vaihtelevat. Toimialan velvoite osallistua muiden käynnistämiin hankkeisiin. Monien hankkeiden yhtäaikainen toteuttaminen.	Todennäköisyys: 3 Merkitys: 2 6	Toimialalla on käynnistetty ja haettu hankerahoitusta (hankkeen hyöty/rahoitus/työmäärä). Toimiala on huolehtinut hakemuksista, toteutuksesta ja raportoinnista itsenäisesti. Lisähenkilöresurssia koulujen hankkeiden toteuttamiseen esim. hallinnointiin ja toimistotyöhön ei ole ollut osoitettavissa. Hanketyö on tehty omien työtehtävien ohessa.		Riski arvo pysynyt ennallaan →
Sisäiseen valvontaan liittyvät riskit.	Ohjeiden ja toiminnan käytäntöjen tunteminen. Paljon erillisiä ohjeita. Uusien työntekijöiden perehdyttäminen ja hiljaisen tiedon siirtäminen.	Todennäköisyys: 3 Merkitys: 3 9	Laadittu "Rehtorityön käsikirja" ja "Varhaiskasvatuksen esihenkilön käsikirja". Jaetaan toimialan yhteistä osaamista ja käytetään Vakka-Intraa tietolähteenä.		Riski arvo pysynyt ennallaan →
Kilpailutusprosessin hallinta	Harvoin tehtävien suurten hankintojen prosessiosaaminen. Hankintaohjeiden noudattaminen.	Todennäköisyys: 2 Merkitys: 2 4	Konsulttien käyttäminen isommissa hankinnoissa. Osallistutaan Hanselin yhteiskilpailutuksiin, jolloin kilpailutusprosessia ei tarvitse itse hoitaa (koulutarvikkeet, oppikirjat). Tarjouspyynnön huolellinen laatiminen ja päätöksenteko.		Riski arvo pysynyt ennallaan →
2. TOIMINNALLISET RISKIT: HENKILÖSTÖ					
Huom. Tietoturva-asiat ovat oma erillinen kohtansa.					
Arvioitava riski	Havainnon kuvaus	Riskikerroin	Toimenpiteet riskin hallitsemiseksi	Vastuu	Tila
Väsyminen, uupuminen	Sairauspoissaolojen määrä. Jatkuvat uudistukset ja uudet ohjelmat. Lisääntyvä työmäärä ja tehtävät osalla henkilöstöä. Uudet työtehtävät, vaatimukset ja vastuut (esim. ulkoistuksiin	Todennäköisyys: 4 Merkitys: 4 16	Riittävän tehokkaita toimenpiteitä ei ole saatu tehtyä, jotta riskiä olisi saatu pientymään. Työterveyshuollon tuki ja palvelujen käyttö. Esihenkilökompassin hälytykset/tehtävät koulutyönkeskeytysaiko		Riski arvo pysynyt ennallaan →

	<p>liittyvät). Paine tietosuojalainsäädännön noudattamisessa. Lisääntyvä huoli lasten käyttäytymisen ja oppimisen ongelmista sekä vanhempien kasvaneiden vaatimusten paineet.</p>		<p>na (työntekijöiden ja esihenkilöiden loma-aikoina). On oltava riittävästi henkilökuntaa ja aikaa työn tekemiseen. Työilmapiirin edelleen vaaliminen ja kehittäminen. Huolehdittava opastuksesta ja koulutuksesta. Toimintatapojen ja ohjeiden selkeys. Ajantasaiset tehtäväkuvaukset. Mahdollisuus ydintehtävään keskittyminen. Tiivis esihenkilöiden yhteistyö.</p>		
<p>Henkilöstön riittävyys ja kelpoisuus</p>	<p>Sijaisten heikko saatavuus. Osaavia varahenkilöitä ei ole riittävästi. Uusia tehtäviä, joissa tarvittaisiin erityisosaamista. Henkilöstön saatavuus erityisesti varhaiskasvatusopettajien, sosionomien, erityisopettajien, joidenkin aineopettajien osalta.</p>	<p>Todennäköisyys: 4 Merkitys: 4 16</p>	<p>Määräaikaisten työntekijöiden vakinaistamisten jatkaminen (ohjaajat). Sijaisten jatkuva rekrytointi ja työpaikkojen markkinointi. Hyvä perehdytys ja tuki työsuhteen alkuvaiheessa ja aikana tavoitteena, mutta esihenkilöstön aika ei riitä. Lisähenkilön palkkaaminen kasvatus- ja koulutuspalvelujen kehittämis-/koordinointitehtäviin (sisältyy talousarvioon), ei ole vielä saatu. Palkankorotuksia kesäkuun alussa kohdennettiin tietyille erityisryhmille, jota rekrytointitilanne helpottuisi.</p>		<p>Riskiart o p synyt ennallaan</p> <p>➔</p>
<p>Henkilö- tai työsuheriidat</p>	<p>Yksittäisiä kiistatapauksia työyhteisöissä. Määrällisesti vähän, mutta voi olla vaikeita. Ei vireillä olevia oikeustapauksia.</p>	<p>Todennäköisyys: 3 Merkitys: 3 9</p>	<p>Ristiriitojen selvittäminen. Varhaisen tuen malli käytössä. Yhtenäiset menettelyt. Henkilöstön kuuleminen ja oikeudenmukainen kohtelu. Kehityskeskustelujen käyminen, TYHY-</p>		<p>Riskiart o p synyt ennallaan</p> <p>➔</p>

			toiminta ja yhteistyö työterveyshuollon kanssa.		
Ammattiosaamisen ylläpitäminen	Työntekijöitä vaihtuu osassa yksiköitä. Uusien ammattitaitoisten ja osaavien työntekijöiden saatavuus. Täydennyskoulutuksen työelämävastaavuus ja osallistumisaktiivisuus koulutukseen.	Todennäköisyys: 3 Merkitys: 3 9	Työnantajamaineen parantaminen ja kaupungin markkinointi. Erityisosaajien kouluttaminen. Osaamisen jakaminen. Koulutustarjonta- ja -halukkuus. Työntekijöiden täydennyskoulutus rajallista: lv. 2023-2024 jää vain yksi opettajatyöpäivä käytettäväksi omaehtoiseen koulutukseen (pedagogin osaaminen) mikä on liian vähän.		Riski arvo pysynyt ennallaan →

3. TOIMINNALLISET RISKIT: TYÖTURVALLISUUS, ERGONOMIA, TYÖVÄLINEET.

Arvioitava riski	Havainnon kuvaus	Riskikerroin	Toimenpiteet riskin hallitsemiseksi	Vastuu	Tila
Onko tehty STM työsuojeluosaston riskien arviointi työpaikalla -työkirjan mukainen arviointi?	Esimiehet vastaavat omilla työpaikoillaan tehtävästä työsuojelun riskien arvioinneista ja havaittujen riskien aiheuttamista toimenpiteistä.	Todennäköisyys: 3 Merkitys: 3 9	Riskikartoitukset laadittu. Tarkistetaan kolmen vuoden välein. Tarkistetaan toimipaikkatarkastuksissa.		Riski arvo pysynyt ennallaan →
Työympäristön riskit	Toimipaikan sisä- ja ulkotilojen turvallisuus. Tiedon välittäminen turvallisuuteen liittyvistä puutteista vastuutahoille. Toimenpiteisiin ryhtyminen.	Todennäköisyys: 3 Merkitys: 3 9	Työturvallisuuskoulutus. Hälytysohjeet (vartijapalvelut) ovat ajantasaiset. Korjaustoimenpiteiden pyynnöt tilapalveluille. Kalusto ja laitteet pidetään kunnossa ja uusitaan tarpeen mukaan (riittävät määrärahavaraukset).		Riski arvo pysynyt ennallaan →
Turvallisuusohjeet ja ergonomia ovat osa perehdyttämistä.	Turvallisuusohjeistutuksen ajantasaisuus. Ergonomia on suunniteltua mutta vastuu toiminnasta on myös työntekijällä.	Todennäköisyys: 3 Merkitys: 3 9	Perehdytys. Valvonta ja ohjeiden noudattaminen. Työterveyshuollon tarkastukset. Terveystieteellisten olojen tarkastukset.		Riski arvo pysynyt ennallaan →
Tehtäväkohtaiset / prosessien ja	Ohjeiden ajantasaisuus ja saatavuus.	Todennäköisyys: 2	Ohjeet ovat ajan tasalla ja löytyvät		Riski arvo

laitteiden turvallisuusohjeet ovat ajan tasalla.		Merkitys: 3 6	asianmukaisesti omilta paikoiltaan. Todennetaan tarkastuksissa.		pysynyt ennallaan →
Esimiehet reagoivat puutteisiin turvavarusteissa, ohjeissa tai toimintatavoissa.	Ilmoitukset tehdään ja puutteisiin ja poikkeamiin reagoidaan.	Todennäköisyys: 2 Merkitys: 3 6	Turvallisuusilmoituksissa käytössä sähköinen järjestelmä Turva-Arvi. Huomatut puutteet korjataan.		Riskiärvö pysynyt ennallaan →

4. TOIMINNALLISET RISKIT: TIEDON KÄSITTELY JA TIETOJÄRJESTELMÄT

Arvioitava riski	Havainnon kuvaus	Riskikerroin	Toimenpiteet riskin hallitsemiseksi	Vastuu	Tila
Työympäristön tietoturvasuus	Avun saaminen tietoturva-asioihin, sen lainsäädännön ja ohjeiden soveltamiseen. Henkilöresurssin puute tiedonhallintamallin laadintaan ja ylläpitämiseen sekä henkilökunnan opastukseen ja koulutukseen. Käyttöoikeuksien myöntäminen hallintojärjestelmään ulkopuolisille (esim. Wilma-käyttöliittymällä). Järjestelmämuutokset aiheutuvat yllätysvaikutukset.	Todennäköisyys: 3 Merkitys: 4 12	Säädety mukainen tietojen ja asiakirjojen käsittely, säilytys ja hävitys. Tiedonkäsittelyn ja järjestelmien kehittäminen, ohjeistus ja koulutus. Tietojen luovutus ja käyttöoikeuksien pyynnöt kirjallisesti ja dokumentoituna ja oikeusperusteisesti. Riittävän henkilöresurssin osoittaminen tehtäviin. Koulujen iltakäyttö on riski työympäristön tietoturvasuuteen. Tarvitaan ohjeistus iltakäytön tuoman riskin vähentämiseksi.		Riskiärvö pysynyt ennallaan →
Henkilöstön toimintatavat tietoturva-asioissa.	Henkilöstön tietoturva- ja järjestelmien käyttöosaamisen taso vaihtelee. Navisec tietoturvatentin kirjautuminen parantunut. Joillakin on ollut vielä kirjautumisen vaikeutta. Lyhytaikaisten sijaisten tietoturvatentti koetaan ongelmaksi.	Todennäköisyys: 3 Merkitys: 3 9	Tietoiskut, koulutus ja toimintaohjeet tietoturvasista. Muutoksista tiedottaminen ja uusien henkilöiden yhtenäinen perehdyttäminen käytänteisiin ja järjestelmiin. Tietoturvatentti tulisi muuttaa motivoivammaksi. Vuosittainen sama tietoturvatentti on tehoton.		Riskiärvö pysynyt ennallaan →

Tietotekniikkariskien tunnistaminen ja niihin reagointi.	Riskien tunnistaminen. Riskien esille tuominen ja niihin ratkaisujen saaminen kohtuullisessa ajassa. Hallinnon ja koulupuolen tenanttijaossa on edelleen ongelmia. Tilanne on helpottunut.	Todennäköisyys: 3 Merkitys: 3 9	Kirjautumisen ongelmien ratkaisua on haettu ja ongelmia on ratkottu. Tiedostetaan tiedonkäsittelyyn liittyvät riskit. Vahvistetaan järjestelmien käyttöosaamista.		Riski arvo laskennat ↓
--	--	--	---	--	---------------------------

5. TOIMINNALLISET RISKIT: TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Arvioitava riski	Havainnon kuvaus	Riskikerroin	Toimenpiteet riskin hallitsemiseksi	Vastuu	Tila
Suhdannevaihtelut	Lasten määrän vähentyminen. Äkilliset muutokset palvelujen kysynnässä (esim. työttömyys).	Todennäköisyys: 3 Merkitys: 4 12	Lapsimäärän vähentyminen tiedostettu. Sopeutetaan toimintaa vähenevään lapsimäärään ja kausivaihteluun. Varhaiskasvatuksen tilaratkaisut etenevät (Vilkuna kiinni 2024). Linjaukset kouluverkosta valmistelussa.		Riski arvo pysynyt ennallaan →
Lainsäädännön muutokset	Muuttuneen ja muuttuvan lainsäädännön vaikutukset. Opetussuunnitelmien perusteiden jatkuvat ja nopeasti tulevat muutokset. Valmisteluun varattava henkilöstöresurssi, tiedottaminen ja koulutus.	Todennäköisyys: 2 Merkitys: 2 4	Lainsäädännön seuraaminen. Muutokset esim. varhaiskasvatuslakiin, perusopetus- ja lukiolakiin sekä oppilas- ja opiskelijahuoltolakiin ja vammaislakiin. Opetussuunnitelmien tarkistukset.		Riski arvo pysynyt ennallaan →
Oikeudenkäynnit	Mahdolliset käsittelyt käräjäoikeudessa, aluehallintovirastossa tai hallinto-oikeudessa.	Todennäköisyys: 3 Merkitys: 3 9	Hyvä asioiden valmistelu ja perusteelliset lausunnot.		Riski arvo pysynyt ennallaan →
Vahingonkorvausvastuut	Vahingotapausten korvausvelvollisuus.	Todennäköisyys: 3 Merkitys: 3 9	Kaupungilla käytössä vastuuvakuutukset.		Riski arvo pysynyt ennallaan →

Korruptio					Ei arvioitu ○
Ihmisoikeudet	Lasten oikeuksien, tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen	Todennäköisyys: 2 Merkitys: 3 6	Toimialan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat päivitetty. Henkilöstön koulutus.		Riski arvo pysynyt ennallaan ➔
6. HALLINNOLLISET RISKIT					
Arvioitava riski	Havainnon kuvaus	Riskikerroin	Toimenpiteet riskin hallitsemiseksi	Vastuu	Tila
Sääntöjen, ohjeiden ja tehtäväkuvausten ajantasaisuus.	Ohjeistuksen päivittäminen, Ohjeiden saatavuus (intra).	Todennäköisyys: 2 Merkitys: 3 6	Kaupungin Vakka-intran ja nettisivujen hyödyntäminen. Lomakkeiden jakelu Vakka-Intrassa ja OneDrivessa, Teamsissa. Ratkaisu ja ohje kanavien/ryhmien luontiin eri denanttien (nivala/edu.nivala) kesken edelleen kesken ICT-palveluissa.		Riski arvo pysynyt ennallaan ➔
Viranhaltijapäätökset ja raportointi.	Viranhaltijapäätösten laatimien Dynasty-ohjelmassa. Päätöksentekoprosessin ja järjestelmän käyttöosaaminen.	Todennäköisyys: 2 Merkitys: 3 6	Viranhaltijapäätöksiin oikea muutoksenhakuosoitus, julkisten päätösten julkaiseminen ja tiedoksi saattaminen. Salaisten asioiden salaaminen. Julkaisuohjelman salaus ei ole toiminut. Päätösseuranta.		Riski arvo pysynyt ennallaan ➔
Strategian mukainen toiminta ja tavoitteiden edistäminen.		Todennäköisyys: 2 Merkitys: 2 4	Toimitaan strategian ja suunnitelmien mukaisesti.		Riski arvo pysynyt ennallaan ➔
Lainsäädännön noudattaminen, avoimuus ja julkisuus.		Todennäköisyys: 1 Merkitys: 3 3	Lainsäädännön noudattaminen. Tietoa jo valmisteluvaiheessa. Päätösten julkaiseminen.		Riski arvo pysynyt ennallaan ➔

Tiedon kulun sujuvuus ja vastuut.	Tieto ei kulje, Väärä tieto leviää. Käytetään vääriä tai tehottomia tiedotuskanavia.	Todennäköisyys: 2 Merkitys: 3 6	Suoraa tiedottamista ilman väliportaita. Teams-palaverien käyttö. Henkilöstöpalaverit.		Riski arvo pysynyt ennallaan →
Sopimusehtojen noudattamisen seurantavastuut toteutuvat hallintosäännön mukaisesti.		Todennäköisyys: 3 Merkitys: 3 9	Sopimuse seuranta		Riski arvo pysynyt ennallaan →

7. TALOUDELLISET RISKIT

Arvioitava riski	Havainnon kuvaus	Riskikerroin	Toimenpiteet riskin hallitsemiseksi	Vastuu	Tila
Tulorahoituksen riittävyys					Ei arvioitu ○
Investoinnit	Rahoituksen riittäminen toiminnan kannalta tarvittavaan kiinteistökannan ylläpitämiseen. Kiinteistöjen käyttöasteen pienentyminen.	Todennäköisyys: 4 Merkitys: 3 12	Kaupungin investointisuunnitelma. Taloudessa tasapainoilu jatkuu. Tarvitaan näkymiä pitkälle tulevaisuuteen.		Riski arvo nousnut ↗

8. RAHOITUSRISKIT

Tytärtyhtiöt arvioivat

Arvioitava riski	Havainnon kuvaus	Riskikerroin	Toimenpiteet riskin hallitsemiseksi	Vastuu	Tila
Korkoriski					Ei arvioitu ○
Likviditeettiriski					Ei arvioitu ○
Luottoriski					Ei arvioitu ○

9. YMPÄRISTÖRISKIT

Arvioitava riski	Havainnon kuvaus	Riskikerroin	Toimenpiteet riskin hallitsemiseksi	Vastuu	Tila
Ympäristöriskien tunnistaminen ja toimintaohjeet	Oman toimintaympäristön tarkkailu ja välitön reagointi.	Todennäköisyys: 2 Merkitys: 2 4	Kestävän kehityksen periaatteen mukainen toiminta.		Riski arvo pysynyt ennallaan →
10. OMAISUUDEN VAHINKORISKIT					
Arvioitava riski	Havainnon kuvaus	Riskikerroin	Toimenpiteet riskin hallitsemiseksi	Vastuu	Tila
Vakuutusturvan ajanmukaisuus		Todennäköisyys: 2 Merkitys: 3 6	Kaupungin ajan tasalla olevat vakuutukset.		Riski arvo pysynyt ennallaan →
Vakuutusturvan kattavuus		Todennäköisyys: 2 Merkitys: 3 6	Kaupungin riittävä vakuutusturva.		Riski arvo pysynyt ennallaan →
Materiaalihallinto	Ei erillistä irtaimistokirjanpitoa.	Todennäköisyys: 2 Merkitys: 3 6	Toimipaikoilla huolehditaan irtaimistosta ja kalustosta.		Riski arvo pysynyt ennallaan →